

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

26.3.2026

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΥΠ-ΕΥ 02/2026

**Διαχείριση και λειτουργία καταφυγίων Πολιτικής Άμυνας
Εμπειρία των πολιτών κατά την αναζήτηση καταφυγίων**

Η Υπηρεσία μας διενήργησε περιορισμένης έκτασης έλεγχο σχετικά με ζητήματα που αφορούν τη διαχείριση και λειτουργία των καταφυγίων Πολιτικής Άμυνας, με έμφαση στην εμπειρία των πολιτών κατά την αναζήτηση και χρήση τους. Η διερεύνηση επικεντρώθηκε στη σαφήνεια και αξιοπιστία της παρεχόμενης πληροφόρησης, στη δυνατότητα εντοπισμού των καταφυγίων και στην προσβασιμότητά τους σε περίπτωση ανάγκης.

Στο πλαίσιο αυτό, πραγματοποιήθηκε δοκιμαστική χρήση της εφαρμογής «SafeCY» κατά την περίοδο 4-7 Μαρτίου 2026, καθώς και επιτόπιες επισκέψεις σε δείγμα καταφυγίων στην Επαρχία Λευκωσίας. Παράλληλα, εξετάστηκε η πληροφόρηση που παρέχεται μέσω του Κέντρου Ελέγχου Επιχειρήσεων της Πολιτικής Άμυνας.

Η Υπηρεσία μας είχε προγραμματίσει έλεγχο της Πολιτικής Άμυνας τον Ιούνιο 2025. Ωστόσο, την ίδια περίοδο διενεργείτο έλεγχος από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου της Δημοκρατίας για το ίδιο θέμα. Για αποφυγή επικαλύψεων, αναμέναμε την ολοκλήρωσή του ώστε να αξιολογήσουμε κατά πόσο απαιτείται περαιτέρω έλεγχος.

Η σχετική Έκθεση της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου, κάλυψε την περίοδο Οκτωβρίου 2024 – Ιουνίου 2025, κοινοποιήθηκε στην Υπηρεσία μας, τον Ιανουάριο 2026. Κατά την αξιολόγησή της μεσολάβησαν τα πρόσφατα γεγονότα στις Βρετανικές Βάσεις, και ακολούθως το Υπουργείο Εσωτερικών εξήγγειλε διορθωτικά μέτρα. Υπό τα δεδομένα αυτά, ο έλεγχος μας περιορίστηκε και επικεντρώθηκε στη λειτουργία της εφαρμογής «SafeCY».

Ενημέρωση μέσω Κέντρου Επιχειρήσεων

Η δοκιμαστική επικοινωνία με το Κέντρο Επιχειρήσεων κατέδειξε διαφοροποιήσεις

στην παρεχόμενη πληροφόρηση σε σχέση με την εφαρμογή, δημιουργώντας αβεβαιότητα ως προς την ακρίβεια των δεδομένων.

Αξιοπιστία πληροφόρησης από «SafeCY»

Εντοπίστηκαν ανακρίβειες σε διευθύνσεις, φωτογραφίες και στοιχεία καταφυγίων, γεγονός που δυσχεραίνει τον εντοπισμό τους.

Ελλιπή στοιχεία ταυτοποίησης

Σε αρκετές περιπτώσεις δεν παρέχονται βασικά στοιχεία, όπως αριθμός πινακίδας ή χωρητικότητα, δυσχεραίνοντας την επιβεβαίωση των χώρων.

Έλλειψη δυνατότητας πλοήγησης

Η εφαρμογή δεν παρέχει καθοδήγηση προς τα καταφύγια, απαιτώντας χρήση πρόσθετων εργαλείων.

Ασαφής κατηγοριοποίηση καταφυγίων

Οι όροι «Δημόσιο» και «Κοινό» δεν επεξηγούνται, δημιουργώντας σύγχυση ως προς τη χρήση τους.

Διαθεσιμότητα καταφυγίων

Ορισμένοι χώροι χρησιμοποιούνται για άλλους σκοπούς, χωρίς διασφάλιση άμεσης διαθεσιμότητας.

Αντιφατικές οδηγίες προς τους πολίτες

Διαφορετικές οδηγίες δημιουργούν ασάφεια ως προς τις ενέργειες των πολιτών σε περίπτωση ανάγκης.

Οι διαπιστώσεις αναδεικνύουν αδυναμίες που επηρεάζουν την ετοιμότητα του κράτους για προστασία των πολιτών και καθιστούν αναγκαία τη βελτίωση της πληροφόρησης και του συντονισμού των αρμόδιων υπηρεσιών.

Ανδρέας Παπακωνσταντίνου
Γενικός Ελεγκτής

A. Εισαγωγή

Η αποτελεσματική διαχείριση και λειτουργία των καταφυγίων της Πολιτικής Άμυνας αποτελεί διαχρονικά κρίσιμο στοιχείο της ετοιμότητας του κράτους για την προστασία του πληθυσμού σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης. Στο πλαίσιο της ανάγκης διασφάλισης της αποτελεσματικής λειτουργίας των μηχανισμών πολιτικής προστασίας και της επαρκούς ενημέρωσης των πολιτών για τα διαθέσιμα μέσα προστασίας, η Υπηρεσία μας προχώρησε σε διερεύνηση σχετικών ζητημάτων με γνώμονα την αξιολόγηση της εμπειρίας του πολίτη, κυρίως ως προς τη σαφήνεια της παρεχόμενης πληροφόρησης, τη δυνατότητα εντοπισμού των καταφυγίων, καθώς και την προσβασιμότητα σε αυτά σε περίπτωση ανάγκης.

Σημειώνεται ότι οι πρόσφατες εξελίξεις στην ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής αναδεικνύουν εκ νέου τη σημασία της ετοιμότητας και της αποτελεσματικής λειτουργίας των σχετικών υποδομών πολιτικής άμυνας, ενισχύοντας το ενδιαφέρον της κοινής γνώμης και την ανάγκη για συνεχή αξιολόγηση των σχετικών μηχανισμών.

Τα θέματα που αφορούν τα καταφύγια ρυθμίζονται από τον περί Πολιτικής Άμυνας Νόμο (Ν.117(Ι)/1996) και τους περί Πολιτικής Άμυνας Κανονισμούς Κ.Δ.Π. 221/97 (Κανονισμοί 42–44). Περαιτέρω, σύμφωνα με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 51.648, ημερ. 26.4.2000, το Υπουργείο Εσωτερικών ανέλαβε την ευθύνη για την εφαρμογή του Προγράμματος δημιουργίας και βελτίωσης των καταφυγίων Πολιτικής Άμυνας.

B. Ελεγκτική Προσέγγιση

Στο πλαίσιο της διερεύνησης, πραγματοποιήθηκε δοκιμαστική χρήση της εφαρμογής «SafeCY»¹, κατά την περίοδο 4.3.2026 – 7.3.2026. Για σκοπούς επιβεβαίωσης των πληροφοριών που παρουσιάζονται στην εν λόγω εφαρμογή, λειτουργοί της Υπηρεσίας μας πραγματοποίησαν επιτόπιες επισκέψεις σε δείγμα τριάντα (30) καταφυγίων της Επαρχίας Λευκωσίας που εμφανίζονται στην εφαρμογή, εκ των οποίων είκοσιένα (21) βρίσκονται σε αστικές και εννέα (9) σε αγροτικές περιοχές.

Παράλληλα, πραγματοποιήθηκε επικοινωνία με το Κέντρο Ελέγχου Επιχειρήσεων της Πολιτικής Άμυνας, με σκοπό την αξιολόγηση της πληροφόρησης που παρέχεται προς τους πολίτες.

Σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο της διαδικασίας ανάλυσης κινδύνου για τον καθορισμό θεμάτων προς έλεγχο, η Υπηρεσία μας απευθύνθηκε τον Ιούλιο 2025 στην Πολιτική Άμυνα για το θέμα των καταφυγίων, οπότε και ενημερωθήκαμε για τη διενέργεια ελέγχου από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου για το ίδιο θέμα, ο οποίος βρισκόταν υπό εξέλιξη. Η τελική τους Έκθεση με τίτλο «Δημιουργία και Διαχείριση Καταφυγίων (Χώρων Προστασίας Πληθυσμού)», η οποία

¹ Εφαρμογή (application) για εντοπισμό του πλησιέστερου καταφυγίου Πολιτικής Άμυνας.

καλύπτει την περίοδο Οκτωβρίου 2024 – Ιουνίου 2025, μας κοινοποιήθηκε στις 26.1.2026 και λήφθηκε υπόψη κατά την παρούσα διερεύνηση.

Δεδομένων των πρόσφατων εξαγγελιών του Υπουργείου Εσωτερικών για λήψη διορθωτικών μέτρων, ο έλεγχος μας περιορίστηκε σημαντικά και δεν περιέλαβε αξιολόγηση ζητημάτων που αφορούν στην καταλληλότητα και τη χωρητικότητα των καταφυγίων, ούτε την ύπαρξη βασικών εγκαταστάσεων και εξοπλισμού.

Γ. Κύρια ευρήματα και διαπιστώσεις

1. Ενημέρωση μέσω τηλεφωνικής επικοινωνίας με το Κέντρο Ελέγχου Επιχειρήσεων της Πολιτικής Άμυνας

Σύμφωνα με επίσημες δηλώσεις και ανακοινώσεις στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, οι πολίτες μπορούν να ενημερώνονται για τον εντοπισμό του πλησιέστερου καταφυγίου, μέσω των τηλεφωνικών αριθμών 22 403451 και 22 403452 του Κέντρου Ελέγχου Επιχειρήσεων της Πολιτικής Άμυνας.

Στο πλαίσιο της διερεύνησης από την Υπηρεσία μας, πραγματοποιήθηκε δοκιμαστική επικοινωνία με το εν λόγω Κέντρο, με σκοπό να εξεταστεί ο βαθμός ανταπόκρισης και η παροχή καθοδήγησης αναφορικά με τον εντοπισμό καταφυγίων. Συγκεκριμένα πραγματοποιήθηκαν οκτώ τηλεφωνικές κλήσεις, τόσο κατά τις πρωινές όσο και κατά τις βραδινές ώρες, από τις οποίες απαντήθηκαν οι επτά, ενώ μία πρωινή κλήση δεν απαντήθηκε.

Κατά τη δοκιμαστική επικοινωνία με το Κέντρο Ελέγχου Επιχειρήσεων ζητήθηκαν πληροφορίες για εντοπισμό καταφυγίου, από «πολίτη» που διαμένει σε πολυκατοικία στην οδό Παναγιώτη Κάσπη 12, 1095 Λευκωσία. Ο «πολίτης» ανέφερε ότι, σύμφωνα με την εφαρμογή «SafeCY», ο υπόγειος χώρος της πολυκατοικίας του εμφανίζεται ως καταφύγιο, ωστόσο, κατά την επιτόπια επίσκεψη δεν εντοπίστηκε σχετική σήμανση που να υποδεικνύει τον χώρο ως καταφύγιο. Από την επικοινωνία με το Κέντρο Ελέγχου Επιχειρήσεων προέκυψε διαφορετική πληροφόρηση, σύμφωνα με την οποία το πλησιέστερο καταφύγιο βρίσκεται στο κτίριο του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ), στην οδό Βύρωνος 71–73, Λευκωσία.

Από την πιο πάνω περίπτωση προκύπτουν ερωτήματα ως προς το κατά πόσο το μητρώο καταφυγίων που βρίσκεται στη διάθεση του τηλεφωνικού κέντρου, ταυτίζεται με το μητρώο που χρησιμοποιήθηκε ως πηγή πληροφόρησης για την εφαρμογή.

2. Θέματα που προέκυψαν κατά την χρήση της εφαρμογής «SafeCY»

Κατά τη χρήση της εφαρμογής «SafeCY» για τον εντοπισμό καταφυγίων Πολιτικής Άμυνας εντοπίστηκαν αρκετές ανακρίβειες και ασάφειες, οι οποίες ενδέχεται να δημιουργήσουν σύγχυση στους πολίτες ιδιαίτερα κάτω από συνθήκες έκτακτης ανάγκης.

Εξετάστηκε δειγματοληπτικά η δυνατότητα εντοπισμού 30 καταφυγίων, μέσω της εφαρμογής και πραγματοποιήθηκε επιτόπια επίσκεψη στους αντίστοιχους χώρους για σκοπούς επιβεβαίωσης της ύπαρξής τους. Ταυτόχρονα εξετάστηκε κατά πόσο τα καταφύγια είχαν την απαιτούμενη σήμανση. Από τη διερεύνηση προέκυψαν τα ακόλουθα:

2.1. Αμφισβητούμενη αξιοπιστία της παρεχόμενης πληροφόρησης

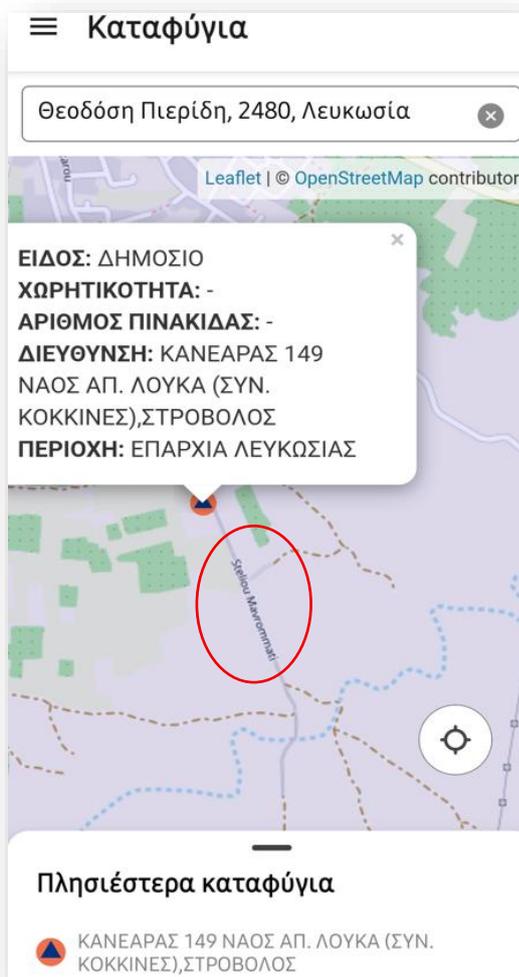
(α) Ευρήματα διερεύνησης μέσω της εφαρμογής

A/A	Εύρημα	Σχόλια	Επιπτώσεις
1	Ασυνέπεια μεταξύ φωτογραφίας και πραγματικού χώρου	Γρίβα Διγενή 36, Λευκωσία* Ιάσωνος 1, Λευκωσία Η φωτογραφία που εμφανίζεται στην εφαρμογή δεν αντιστοιχεί στο πραγματικό κτίριο. Ιφιγενείας 20, Δυτικός Στρόβολος Η φωτογραφία που εμφανίζεται στην εφαρμογή φαίνεται να είναι παλαιότερη και δεν αντιστοιχεί στη σημερινή εικόνα του κτιρίου.	Δυσκολία εντοπισμού καταφυγίου
2	Ασάφεια σήμανσης	Γρίβα Διγενή 36, Λευκωσία Στο κτίριο υπάρχουν τρεις σημάνσεις χωρίς να είναι αντιληπτό αν πρόκειται για διαφορετικά καταφύγια ή για διαφορετικές εισόδους του ίδιου χώρου: «Καταφύγιο Πολιτικής Άμυνας αρ. 480» «Καταφύγιο Πολιτικής Άμυνας αρ. 481» «Καταφύγιο Πολιτικής Άμυνας αρ. 482».	Δημιουργία σύγχυσης
3	Ανακριβής ονομασία και διεύθυνση	Λεωφόρος Αρχαγγέλου Μιχαήλ 1, ΣΠΕ Στροβόλου Η οδός εμφανίζεται λανθασμένα στην εφαρμογή, εφόσον κατά την επιτόπια επίσκεψη διαπιστώθηκε ότι η σωστή διεύθυνση είναι «Αρχαγγέλου Μιχαήλ 41, Λευκωσία 2057».	Δημιουργία σύγχυσης ως προς την ακριβή τοποθεσία των καταφυγίων.
4	Μη αναφορά χωρητικότητας	Κινύρα 5–6, Τμήμα Πολεοδομίας, Λευκωσία Δεν υπάρχει πληροφόρηση της χωρητικότητας του καταφυγίου.	Έλλειψη πληροφόρησης και δυσκολία εκτίμησης της επάρκειας.
5	Μη αναγραφή του Ταχυδρομικού Κώδικα στις διευθύνσεις των καταφυγίων	Διευθύνσεις 30 καταφυγίων Σε καμία περίπτωση από τις 30 που εξετάστηκαν, δεν αναγράφεται ο Ταχυδρομικός Κώδικας, στις διευθύνσεις των καταφυγίων που εμφανίζονται στην εφαρμογή «SafeCY».	Δυσκολία ακριβούς εντοπισμού της τοποθεσίας των καταφυγίων, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις χρήσης άλλων εφαρμογών πλοήγησης ή αναζήτησης διευθύνσεων.

6	Μη αναγραφή «αριθμού πινακίδας» στις πληροφορίες καταφυγίου	Στην εφαρμογή υπάρχει πρόνοια για τη συμπερίληψη του αριθμού πινακίδας του καταφυγίου. Σε 25 περιπτώσεις διαπιστώθηκε ότι η εφαρμογή δεν παρέχει αυτή την πληροφορία. Δεδομένου ότι, έξω από κάθε καταφύγιο αναμένεται να υπάρχει πινακίδα της Πολιτικής Άμυνας με τον αντίστοιχο αριθμό, η πληροφορία αυτή θα πρέπει να εμφανίζεται και στην εφαρμογή, ώστε να διευκολύνεται η αναγνώριση και ταυτοποίησή του από τους πολίτες κατά τη μετάβασή τους στο σημείο	Αδυναμία επιβεβαίωσης από τον πολίτη ότι ο χώρος που εντοπίζει επιτόπου αντιστοιχεί στο καταφύγιο που εμφανίζεται στην εφαρμογή.
---	---	--	--

*Οι διευθύνσεις που περιλαμβάνονται στον πιο πάνω πίνακα καταγράφονται όπως εμφανίζονται στην εφαρμογή «SafeCY».

Επιπρόσθετα, κατά την αναζήτηση καταφυγίου μέσω της εφαρμογής, από «πολίτη» που διαμένει στην οδό Θεοδόση Πιερίδη, 2480 Τσέρι, εμφανίζεται καταφύγιο με διεύθυνση «Κανεάρας 149 Ναός Απ. Λουκά (Συν. Κόκκινες), Στρόβολος», όπως παρουσιάζεται πιο κάτω. Από τον έλεγχο που διενεργήθηκε προκύπτουν τα ακόλουθα:

- Η διεύθυνση που εμφανίζεται στο παράθυρο πληροφοριών της εφαρμογής δεν αντιστοιχεί στο σημείο που απεικονίζεται στον χάρτη, το οποίο φαίνεται να βρίσκεται στην οδό Στέλιου Μαυρομάτη στο Τσέρι.

- Η διεύθυνση «Καντάρας 149, Ναός Απ. Λουκά (Συν. Κόκκινες), Στρόβολος», η οποία αναγράφεται λανθασμένα ως «Κανεάρας 149», αποτελεί υπαρκτή και γνωστή τοποθεσία.

- Κατόπιν τηλεφωνικής επικοινωνίας με το Κέντρο Ελέγχου Επιχειρήσεων της Πολιτικής Άμυνας, ενημερωθήκαμε ότι δεν υπάρχει καταφύγιο στη διεύθυνση «Καντάρας 149, Ναός Απ. Λουκά (Συν. Κόκκινες), Στρόβολος».

- Σύμφωνα με εικόνες από την εφαρμογή πλοήγησης Google Maps (Μάρτιος 2025), στο σημείο που απεικονίζεται η θέση καταφυγίου επί

της οδού Στέλιου Μαυρομάτη, αποτελεί γεωργική γη χωρίς κτίρια.

Συνεπώς, διαπιστώνεται ότι οι πληροφορίες που παρέχονται στην εφαρμογή ως προς τη διεύθυνση και τη θέση του συγκεκριμένου καταφυγίου δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, με αποτέλεσμα να παρέχεται λανθασμένη πληροφόρηση προς τους πολίτες.

(β) Ευρήματα επιτόπιας επίσκεψης

(i) Κατά την επιτόπια επίσκεψη στο καταφύγιο στη λεωφόρο Γρίβα Διγενή 36, Λευκωσία, διαπιστώθηκε ότι στο γειτονικό του κτίριο «*Lapithio Tower*» υπάρχει χώρος με σήμανση καταφυγίου, ο οποίος δεν εμφανίζεται στην εφαρμογή.

(ii) Στα ακόλουθα καταφύγια που εμφανίζονται στην εφαρμογή, διαπιστώθηκε ότι δεν υπάρχει η σχετική σήμανση στο κτίριο:

- Ιάσωνος 1, Λευκωσία
- Ανδρέα Αβρααμίδη 45, Στρόβολος Ανατολικός
- Κινύρα 5–6, Τμήμα Πολεοδομίας, Λευκωσία
- Παναγιώτη Κάσπη 12, Λευκωσία
- Παναγιώτη Κάσπη 14, Λευκωσία
- Ιφιγενείας 20, Στρόβολος Ανατολικός
- Ιφιγενείας 24, Στρόβολος Ανατολικός
- Ιθάκης 3, Κοκκινотριμιθιά
- Μισιαούλη και Καβάζογλου 3, Λατσία
- Βλαδίμηρου Καυκαρίδη 5, Δάλι

— — — Σημειώνεται ότι στο επισυνημμένο Παράρτημα I γίνεται αναλυτική αναφορά στα αποτελέσματα της επιτόπιας επίσκεψης ανά καταφύγιο.

2.2. Έλλειψη δυνατότητας πλοήγησης προς τα καταφύγια

Όπως διαπιστώθηκε κατά τη χρήση της εφαρμογής, δεν υπάρχει δυνατότητα πλοήγησης προς το πλησιέστερο καταφύγιο, με αποτέλεσμα ο πολίτης να χρειάζεται να χρησιμοποιήσει πρόσθετη εφαρμογή πλοήγησης και να καταχωρίσει τη διεύθυνση του καταφυγίου ώστε να λάβει τις απαιτούμενες πληροφορίες πρόσβασης.

Επίσης, δεδομένου ότι στις διευθύνσεις καταφυγίων που εμφανίζονται στην εφαρμογή δεν αναγράφεται ο ταχυδρομικός κώδικας, κατά την χρήση της πρόσθετης εφαρμογής πλοήγησης, υπάρχει το ενδεχόμενο καθυστέρησης ή/και εντοπισμού λανθασμένης τοποθεσίας (ίδια διεύθυνση με διαφορετικό κώδικα).

2.3. Ασαφής κατηγοριοποίηση είδους καταφυγίου

Στα στοιχεία των καταφυγίων που εμφανίζονται στην εφαρμογή αναφέρεται το είδος του καταφυγίου, ως «Δημόσιο/Public» ή «Κοινό/Shared», χωρίς όμως να παρέχεται επεξήγηση των όρων αυτών. Αυτό μπορεί να δημιουργεί σύγχυση στον πολίτη που χρησιμοποιεί την εφαρμογή, ως προς το αν μπορεί να χρησιμοποιήσει και τα δύο είδη καταφυγίων.

2.4. Καταφύγια που ήδη είναι χώροι δεσμευμένοι από το κράτος

Καταφύγιο που εμφανίζεται στην εφαρμογή, την ίδια ώρα αποτελεί χώρο που χρησιμοποιείται για συγκεκριμένους σκοπούς από το κράτος. Φαίνεται ότι η Πολιτική Άμυνα δεν προέβη στην απαιτούμενη συνεννόηση με άλλα αρμόδια Υπουργεία με κίνδυνο συγκεκριμένα καταφύγια της Πολιτικής Άμυνας σε ώρα ανάγκης να μην είναι πραγματικά διαθέσιμα.

Λόγω της σημαντικότητας και επικαιρότητας του θέματος, αναμένεται οι αναγκαίες ενέργειες για τη βελτίωση της λειτουργικότητας της εφαρμογής «SafeCY» να ολοκληρωθούν το συντομότερο δυνατό.

3. Αντιφατικές οδηγίες προς τους πολίτες

Παρατηρείται ότι σε πρόσφατες ανακοινώσεις του Υπουργείου Εσωτερικών παρέχονται διαφορετικές οδηγίες προς τους πολίτες σχετικά με τις ενέργειες που θα πρέπει να ακολουθήσουν σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Συγκεκριμένα, σε ανακοίνωση ημερομηνίας 3.3.2026 («Οδηγίες αυτοπροστασίας σε περίπτωση κινδύνου από εχθρική ενέργεια») αναφέρεται ότι οι πολίτες θα πρέπει να γνωρίζουν την τοποθεσία του πλησιέστερου καταφυγίου ή χώρου προστασίας μέσω της εφαρμογής «SafeCY» ή μέσω του Κέντρου Ελέγχου Επιχειρήσεων της Πολιτικής Άμυνας και, εφόσον χρειαστεί, να μετακινηθούν σε καταφύγιο.

Σε μεταγενέστερη ανακοίνωση ημερομηνίας 4.3.2026 για προληπτικά μέτρα αυτοπροστασίας αναφέρεται ότι, σε περίπτωση λήψης σχετικού μηνύματος στα κινητά τηλέφωνα, οι πολίτες θα πρέπει να κατευθυνθούν σε υπόγειο χώρο της οικίας τους ή σε άλλο εσωτερικό χώρο του κτηρίου.

Οι πιο πάνω οδηγίες ενδέχεται να δημιουργούν σύγχυση ως προς το κατά πόσο οι πολίτες θα πρέπει να μετακινηθούν σε καταφύγια Πολιτικής Άμυνας ή να παραμείνουν σε υπόγειους ή άλλους εσωτερικούς χώρους.

Κρίνεται σημαντικό όπως οι οδηγίες που παρέχονται προς τους πολίτες είναι σαφείς και εναρμονισμένες μεταξύ τους, ώστε να διασφαλίζεται ότι σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης οι πολίτες διαθέτουν ξεκάθαρη καθοδήγηση ως προς τις ενέργειες που θα πρέπει να ακολουθήσουν.

Γ. Συμπεράσματα

Η αποτελεσματική λειτουργία και αξιοποίηση των καταφυγίων Πολιτικής Άμυνας συνδέεται άμεσα με την ακρίβεια και πληρότητα της διαθέσιμης πληροφόρησης προς τους πολίτες, καθώς και με τη σαφή σήμανση και την πρακτική δυνατότητα εντοπισμού και πρόσβασης στους εν λόγω χώρους σε περίπτωση ανάγκης.

Οι πιο πάνω διαπιστώσεις καταδεικνύουν ζητήματα που αφορούν κυρίως την ανάγκη επικαιροποίησης και αξιοπιστίας των στοιχείων που περιλαμβάνονται στην εφαρμογή εντοπισμού καταφυγίων, τη ασυνέπεια μεταξύ των καταγεγραμμένων πληροφοριών και της πραγματικής κατάστασης επί τόπου, την έλλειψη βασικών στοιχείων ταυτοποίησης των καταφυγίων καθώς και την ανεπαρκή ενημέρωση των πολιτών. Συνεπώς, δημιουργείται προβληματισμός ως προς τον βαθμό ετοιμότητας για την προστασία του άμαχου πληθυσμού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.

Δ. Σχόλια Ελεγχόμενου Φορέα

Το προσχέδιο του Υπομνήματος διαβιβάστηκε με ηλεκτρονικό μήνυμα στον ελεγχόμενο φορέα, με την παράκληση όπως έχουμε τα δικά του σχόλια και απόψεις ώστε να συμπεριληφθούν στο τελικό Υπόμνημα. Η αυτούσια απαντητική επιστολή του ελεγχόμενου φορέα παρουσιάζεται στο **Παράρτημα II**.

Παράρτημα Ι

Α/Α	Δεδομένα καταφυγίου από εφαρμογή «SafeCY»			Σημεία εξέτασης κατά την επιτόπια επίσκεψη			Ευρήματα
	Διεύθυνση	Πληροφορίες	Φωτογραφία	Σήμανση	Τύπος κτιρίου	Πρόσβαση	
1	ΓΕΡΟΛΑΚΚΟΥ 4, ΑΓ. ΤΡΙΜΙΘΙΑΣ	Είδος : Δημόσιο Χωρητικότητα: 105 Αρ. Πινακίδας: -	Δεν υπήρχε	Ναι	Μονοκατοικία	Δεν ελέγχθηκε (ιδιωτικός χώρος)	Μη αναγραφή αριθμού πινακίδας στην εφαρμογή
2	ΛΕΩΦ. ΑΡΧ. ΜΑΚΑΡΙΟΥ Γ 3, ΑΓ. ΤΡΙΜΙΘΙΑΣ	Είδος : Δημόσιο Χωρητικότητα: 56 Αρ. Πινακίδας: -	Δεν υπήρχε	Ναι	Μονοκατοικία	Δεν ελέγχθηκε (ιδιωτικός χώρος)	Μη αναγραφή αριθμού πινακίδας στην εφαρμογή
3	ΛΕΩΦ. ΑΡΧ. ΜΑΚΑΡΙΟΥ Γ 1, ΑΓ. ΤΡΙΜΙΘΙΑΣ	Είδος : Δημόσιο Χωρητικότητα: 185 Αρ. Πινακίδας: -	Δεν υπήρχε	Ναι	Μονοκατοικία	Δεν ελέγχθηκε (ιδιωτικός χώρος)	Μη αναγραφή αριθμού πινακίδας στην εφαρμογή

4	ΙΘΑΚΗΣ ΚΟΚΚΙΝΟΤΡΙΜΙΘΙΑ	3, Χωρητικότητα: 185 Αρ. Πινακίδας: -	Είδος: Δημόσιο	Δεν υπήρχε	Όχι	Μονοκατοικία	Δεν ελέγχθηκε (ιδιωτικός χώρος)	Έλλειψη σήμανσης στο κτίριο Μη αναγραφή αριθμού πινακίδας στην εφαρμογή
5	ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ 7, ΚΟΚΚΙΝΟΤΡΙΜΙΘΙΑ	Χωρητικότητα: 93 Αρ. Πινακίδας: -	Είδος: Δημόσιο	Δεν υπήρχε	Ναι	Μονοκατοικία	Δεν ελέγχθηκε (ιδιωτικός χώρος)	Μη αναγραφή αριθμού πινακίδας στην εφαρμογή
6	ΔΕΛΗΓΙΩΡΓΗ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΑΓΙΟΣ ΔΟΜΕΤΙΟΣ	Χωρητικότητα: - Αρ. Πινακίδας: -	Είδος: Δημόσιο	Δεν υπήρχε	Όχι	Πολυκατοικία επαγγελματικής χρήσης	Ναι	Ανακρίβεια πληροφόρησης Μη αναγραφή αριθμού πινακίδας στην εφαρμογή

7	ΓΡΙΒΑ ΔΙΓΕΝΗ 36, ΛΕΥΚΩΣΙΑ	Είδος: Δημόσιο Χωρητικότητα: 500 Αρ. Πινακίδας: -	Λανθασμένη	Ναι αλλά σήμανση τριών καταφυγίων	Πολυκατοικία επαγγελματικής χρήσης	Ναι	Ασυνέπεια μεταξύ της φωτογραφίας στην εφαρμογή και του πραγματικού χώρου Ασάφεια σήμανσης Μη αναγραφή αριθμού πινακίδας στην εφαρμογή
8	ΙΑΣΩΝΟΣ 1, ΛΕΥΚΩΣΙΑ	Είδος: Δημόσιο Χωρητικότητα: 200 Αρ. Πινακίδας: 272	Λανθασμένη	Όχι	Πολυκατοικία επαγγελματικής χρήσης	Ναι	Ασυνέπεια μεταξύ της φωτογραφίας στην εφαρμογή και του πραγματικού χώρου Έλλειψη σήμανσης στο κτίριο

9	ΛΕΩΦ. ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ 37, ΣΤΡΟΒΟΛΟΣ ΔΥΤΙΚΟΣ	Είδος: Δημόσιο Χωρητικότητα: 150 Αρ. Πινακίδας: -	Δεν υπήρχε	Ναι	Πολυκατοικία επαγγελματικής χρήσης	Όχι	Μη αναγραφή αριθμού πινακίδας στην εφαρμογή
10	ΛΕΩΦ. ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ ΜΙΧΑΗΛ 1 ΣΠΕ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ, ΣΤΡΟΒΟΛΟΣ ΔΥΤΙΚΟΣ	Είδος: Δημόσιο Χωρητικότητα: 100 Αρ. Πινακίδας: -	Δεν υπήρχε	Ναι	Πολυκατοικία μικτής χρήσης	Ναι	Ανακριβής ονομασία και διεύθυνση Μη αναγραφή αριθμού πινακίδας στην εφαρμογή
11	ΚΙΝΥΡΑ 5-6 ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ, ΛΕΥΚΩΣΙΑ	Είδος: Δημόσιο Χωρητικότητα: - Αρ. Πινακίδας: -	Δεν υπήρχε	Όχι	Πολυκατοικία επαγγελματικής χρήσης	Ναι	Έλλειψη σήμανσης στο κτίριο Μη αναφορά χωρητικότητας

							Μη αναγραφή αριθμού πινακίδας στην εφαρμογή
12	ΑΝΔΡΕΑ ΑΒΡΑΜΙΔΗ 45, ΣΤΡΟΒΟΛΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΣ	Είδος: Κοινό Χωρητικότητα: 12 Αρ. Πινακίδας: -	Ορθή	Όχι	Πολυκατοικία επαγγελματικής χρήσης	Όχι	Έλλειψη σήμανσης στο κτίριο Μη αναγραφή αριθμού πινακίδας στην εφαρμογή
13	ΑΝΔΡΕΑ ΑΒΡΑΑΜΙΔΗ 42, ΣΤΡΟΒΟΛΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΣ	Είδος: Δημόσιο Χωρητικότητα: 200 Αρ. Πινακίδας: -	Ορθή	Ναι	Πολυκατοικία μικτής χρήσης	Ναι	Μη αναγραφή αριθμού πινακίδας στην εφαρμογή

14	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Ν. ΚΑΣΠΗ 12, ΛΕΥΚΩΣΙΑ	Είδος: Κοινό Χωρητικότητα: 35 Αρ. Πινακίδας: -	Ορθή	Όχι	Οικιστική Πολυκατοικία	Ναι	Έλλειψη σήμανσης στο κτίριο Μη αναγραφή αριθμού πινακίδας στην εφαρμογή
15	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Ν. ΚΑΣΠΗ 14 BLOCK A2, ΛΕΥΚΩΣΙΑ	Είδος: Κοινό Χωρητικότητα: 35 Αρ. Πινακίδας: -	Ορθή	Όχι	Οικιστική Πολυκατοικία	Ναι	Έλλειψη σήμανσης στο κτίριο Μη αναγραφή αριθμού πινακίδας στην εφαρμογή
16	ΙΦΙΓΕΝΕΙΑΣ 20, ΣΤΡΟΒΟΛΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΣ	Είδος: Κοινό Χωρητικότητα: 50 Αρ. Πινακίδας: -	Μη πρόσφατη	Όχι	Πολυκατοικία μικτής χρήσης	Ναι	Έλλειψη σήμανσης στο κτίριο Ασυνέπεια μεταξύ της φωτογραφίας στην εφαρμογή και

							του πραγματικού χώρου	
							Μη αναγραφή αριθμού πινακίδας στην εφαρμογή	
17	ΙΦΙΓΕΝΕΙΑΣ ΣΤΡΟΒΟΛΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΣ	24,	Είδος: Κοινό Χωρητικότητα: 130 Αρ. Πινακίδας: -	Ορθή	Όχι	Πολυκατοικία μικτής χρήσης	Ναι	Έλλειψη σήμανσης στο κτίριο Μη αναγραφή αριθμού πινακίδας στην εφαρμογή
18	ΙΦΙΓΕΝΕΙΑΣ ΣΤΡΟΒΟΛΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΣ	48,	Είδος: Δημόσιο Χωρητικότητα: 160 Αρ. Πινακίδας: 0008	Μη πρόσφατη	Ναι	Πολυκατοικία μικτής χρήσης	Όχι	Δ/Ε

19	ΜΙΣΙΑΟΥΛΗ ΚΑΒΑΖΟΓΛΟΥ ΛΑΤΣΙΑ	& 3,	Είδος: Δημόσιο Χωρητικότητα: 48 Αρ. Πινακίδας: 0119	Δεν υπήρχε	Όχι	Μονοκατοικία	Δεν ελέγχθηκε (ιδιωτικός χώρος)	Έλλειψη σήμανσης στο κτίριο
20	ΒΛΑΔΙΜΗΡΟΥ ΚΑΥΚΑΡΙΔΗ 5, ΔΑΛΙ		Είδος: Δημόσιο Χωρητικότητα: 165 Αρ. Πινακίδας: -	Δεν υπήρχε	Όχι	Μονοκατοικία	Δεν ελέγχθηκε (ιδιωτικός χώρος)	Έλλειψη σήμανσης στο κτίριο Μη αναγραφή αριθμού πινακίδας στην εφαρμογή
21	ΧΙΛΗΣ 14Α, ΔΑΛΙ		Είδος: Δημόσιο Χωρητικότητα: 165 Αρ. Πινακίδας: -	Δεν υπήρχε	Ναι	Μονοκατοικία	Δεν ελέγχθηκε (ιδιωτικός χώρος)	Μη αναγραφή αριθμού πινακίδας στην εφαρμογή
22	ΧΙΛΗΣ 14, ΔΑΛΙ		Είδος: Δημόσιο Χωρητικότητα: 150 Αρ. Πινακίδας: -	Δεν υπήρχε	Ναι	Μονοκατοικία	Δεν ελέγχθηκε (ιδιωτικός χώρος)	Μη αναγραφή αριθμού πινακίδας στην εφαρμογή

23	ΠΟΛΥΒΙΟΥ ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΠΑΠΟΥΤΣΙΩΝ, ΣΤΡΟΒΟΛΟΣ ΔΥΤΙΚΟΣ	9	Είδος: Δημόσιο Χωρητικότητα: 200 Αρ. Πινακίδας: -	Δεν υπήρχε	Ναι	Οικιστική Πολυκατοικία	Ναι	Μη αναγραφή αριθμού πινακίδας στην εφαρμογή
24	ΛΕΩΦ. ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ 286 ΤΜΗΜΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΥΠ. ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΣΤΡΟΒΟΛΟΣ ΔΥΤΙΚΟΣ		Είδος: Δημόσιο Χωρητικότητα: 250 Αρ. Πινακίδας: -	Δεν υπήρχε	Ναι	Πολυκατοικία επαγγελματικής χρήσης	Όχι	Μη αναγραφή αριθμού πινακίδας στην εφαρμογή
25	ΛΕΩΦ. ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ 284, ΣΤΡΟΒΟΛΟΣ ΔΥΤΙΚΟΣ		Είδος: Δημόσιο Χωρητικότητα: 200 Αρ. Πινακίδας: -	Δεν υπήρχε	Ναι	Πολυκατοικία μικτής χρήσης	Ναι	Μη αναγραφή αριθμού πινακίδας στην εφαρμογή
26	ΛΕΩΦ. ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ 242-244, ΣΤΡΟΒΟΛΟΣ ΔΥΤΙΚΟΣ		Είδος: Δημόσιο Χωρητικότητα: 200 Αρ. Πινακίδας: 211	Δεν υπήρχε	Ναι	Πολυκατοικία μικτής χρήσης	Ναι	Δ/Ε

27	ΛΕΩΦ. ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ 231, ΣΤΡΟΒΟΛΟΣ ΔΥΤΙΚΟΣ	Είδος: Δημόσιο Χωρητικότητα: 40 Αρ. Πινακίδας: -	Δεν υπήρχε	Ναι	Πολυκατοικία μικτής χρήσης	Ναι	Μη αναγραφή αριθμού πινακίδας στην εφαρμογή
28	ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ 19, ΣΤΡΟΒΟΛΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΣ	Είδος: Δημόσιο Χωρητικότητα: 200 Αρ. Πινακίδας: -	Δεν υπήρχε	Ναι	Οικιστική Πολυκατοικία	Όχι	Μη αναγραφή αριθμού πινακίδας στην εφαρμογή
29	ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ 88, MARKS & SPENCER MARKS & SPENCER, ΣΤΡΟΒΟΛΟΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΣ	Είδος: Δημόσιο Χωρητικότητα: 300 Αρ. Πινακίδας: 0138	Ορθή	Ναι	Πολυκατοικία επαγγελματικής χρήσης	Ναι	Δ/Ε
30	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΠΑΝΑΓΟΥΛΗ 6 ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ FELICITA, ΛΑΚΑΤΑΜΙΑ	Είδος: Δημόσιο Χωρητικότητα: 200 Αρ. Πινακίδας: -	Δεν υπήρχε	Ναι	Πολυκατοικία επαγγελματικής χρήσης	Όχι	Μη αναγραφή αριθμού πινακίδας στην εφαρμογή

Παράρτημα II

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
Γραφείο Γενικού Διευθυντή

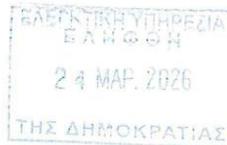

Αρ. Φακ.: 06.12.008.001

24 Μαρτίου, 2026

ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΜΕ ΤΟ ΧΕΡΙ

Γενικό Ελεγκτή

Διαχείριση και λειτουργία καταφυγίων Πολιτικής Άμυνας

Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα και, σε συνέχεια της επιστολής σας με αρ. φακ.: 26.16.001.001.001, 26.16.013.001 ημερ. 16.03.2026, στην οποία επισυνάπτεται προσχέδιο Υπομνήματος, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, αρ. 51.648 ημερ. 26.4.2000, το Υπουργείο Εσωτερικών ανέλαβε την ευθύνη για την εφαρμογή του προγράμματος δημιουργίας και βελτίωσης των καταφυγίων Πολιτικής Άμυνας, όπως καταγράφεται στην εισαγωγή του Υπομνήματός σας. Επιπρόσθετα, διευκρινίζεται ότι, με μετέπειτα Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, αρ. 75.441 ημερ. 10.07.2013, (Παράρτημα 1) το πρόγραμμα δημιουργίας καταφυγίων ανεστάλη, ενώ συνεχίστηκε μόνο το μέρος που αφορούσε τη συντήρηση των υφιστάμενων καταφυγίων. Ακολούθως, με την Απόφαση, αρ. 78.249 ημερ. 28.01.2015 (Παράρτημα 2), διαφοροποιήθηκε το Πρόγραμμα Δημιουργίας Καταφυγίων σε Πρόγραμμα Εντοπισμού και Δημιουργίας Καταφυγίων και Χώρων Προστασίας. Σύμφωνα με το αναθεωρημένο πρόγραμμα, το κόστος συντήρησης των νέων χώρων βαραιίνει τους ιδιοκτήτες, καθότι οι υπόγειοι χώροι παραμένουν στην απόλυτη κυριότητά τους.

(β) Στο σημείο Γ1 του Υπομνήματος γίνεται αναφορά σε ευρήματα της Έκθεσης της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου, βάσει διαπιστώσεων που καταγράφηκαν στο πλαίσιο άσκησης σεναρίου χρήσης καταφυγίων στις 13.3.2025, για τη μη ύπαρξη καθορισμένου πρωτοκόλλου δράσης έκτακτης ανάγκης. Παρά το γεγονός ότι η διαδικασία και οι ενέργειες που θα πρέπει να ακολουθηθούν από τους πολίτες έχουν δημοσιοποιηθεί κατ' επανάληψη προς το κοινό, έχουν δοθεί σχετικές οδηγίες προς την Πολιτική Άμυνα για επικαιροποίηση των οδηγιών και εκπόνηση σχεδίων και πρωτοκόλλων, στα οποία να καταγράφονται με μεγαλύτερη σαφήνεια, όλες οι διαδικασίες για την ενεργοποίηση και χρήση των καταφυγίων σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.

(γ) Σε σχέση με την απόκλιση μεταξύ της επιδιωκόμενης κάλυψης και της υφιστάμενης κάλυψης του πληθυσμού, σύμφωνα και πάλι με τα στοιχεία που καταγράφει στην Έκθεσή της η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου (σημείο Γ2 του Υπομνήματος), θεωρώ σκόπιμο να αναφέρω τις αντικειμενικές

Υπουργείο Εσωτερικών, 1453 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ.: 22867600, Φαξ: 22867617, Ηλ. Ταχ.: perm.sec@moi.gov.cy, Ιστοσελίδα: www.moi.gov.cy

δυσκολίες που διαχρονικά υπήρχαν στην αύξηση του ποσοστού κάλυψης του πληθυσμού, αφενός, λόγω της δυστοκίας στην εξεύρεση νέων χώρων, ένεκα της άρνησης των ιδιοκτητών να εγγράψουν τα υπόγειά τους ως καταφύγια και, αφετέρου, επειδή τα ιδιωτικά υπόγεια μπορούν να καλύψουν σχετικά μικρό αριθμό ατόμων. Επιπλέον, παρατηρείται ότι τα τελευταία χρόνια έχει εγκαταλειφθεί η τάση δημιουργίας υπόγειων χώρων σε κατοικίες, γεγονός που δυσχεραίνει περισσότερο την προσπάθεια εξεύρεσης νέων χώρων σε ιδιωτικά υποστατικά.

Αναγνωρίζοντας τις εν λόγω αντικειμενικές δυσκολίες, τον τελευταίο ενάμιση χρόνο έχουν γίνει ενέργειες για την αύξηση του ποσοστού κάλυψης του πληθυσμού, μέσα από την αλλαγή προσέγγισης στην εξεύρεση νέων καταφυγίων. Συγκεκριμένα, πλέον δίδεται έμφαση σε αναπτύξεις που έχουν τη δυνατότητα να καλύψουν μεγάλο αριθμό ατόμων, όπως δημοτικούς υπόγειους χώρους στάθμευσης, υπόγεια εκκλησιών, υπόγειους χώρους στάθμευσης υπεραγορών, ξενοδοχειακών μονάδων, γραφειακών χώρων, κ.ά. και οι οποίες διασφαλίζουν σε μεγαλύτερο ποσοστό και ζητήματα αναφορικά με την προσβασιμότητα και την καταλληλότητα χρήσης, σε αντίθεση με τους ιδιωτικούς χώρους σε κατοικίες πολιτών, όπου συχνά γίνονται τέτοιες αλλαγές που καθιστούν τους χώρους αυτούς μη αξιοποιήσιμους. Σε αυτό το πλαίσιο, είχε γίνει επικοινωνία με οργανωμένα σύνολα για διάθεση κατάλληλων χώρων για τη δημιουργία καταφυγίων, ενώ πρόσφατα κλήθηκαν εκ νέου σε σύσκεψη υπό τον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου εκπρόσωποι των πιο πάνω συνδέσμων, από τους οποίους ζητήθηκε να υποδειχθούν πρόσθετοι διαθέσιμοι χώροι.

Η συγκεκριμένη αλλαγή στην πρακτική εξεύρεσης χώρων οδήγησε σε μείωση στον απόλυτο αριθμό των καταφυγίων, αλλά ταυτόχρονα σε αύξηση στην κάλυψη του πληθυσμού, η οποία ανέρχεται αυτή τη στιγμή περίπου στο 45%. Σημειώνεται ότι στο υπό αναφορά ποσοστό κάλυψης δεν περιλαμβάνεται ο πληθυσμός που διαθέτει εσωτερικούς υπόγειους χώρους, τους οποίους δύναται να χρησιμοποιήσει ως ιδιωτικά καταφύγια σε περίπτωση ανάγκης, οι εργαζόμενοι σε κρίσιμες υπηρεσίες (π.χ. νοσηλευτήρια, Σώματα Ασφαλείας, κοκ), καθώς και οι στρατεύσιμοι. Συνεπώς, για σκοπούς ορθού υπολογισμού, πέραν των καταφυγίων δημόσιας χρήσης, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και οι χώροι, οι οποίοι έχουν υποδειχθεί για ιδιωτική χρήση είτε αυτοί αφορούν τους ίδιους τους ιδιοκτήτες, σε περιπτώσεις οικιών με υπόγεια, είτε εργαζόμενους και επισκέπτες, σε περιπτώσεις που αφορούν αντίστοιχα γραφεία μεγάλων επιχειρήσεων, νοσηλευτικά κέντρα, εμπορικά κέντρα, κλπ.

Σημειώνεται παράλληλα ότι το Υπουργείο Εσωτερικών σε συνέχεια έγκρισης από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 11.03.2026, του «Ειδικού Σχεδίου Παροχής Πολεοδομικών Κινήτρων για Ενίσχυση της Δυνατότητας Προστασίας του Πληθυσμού σε περίπτωση Συμφοράς ή Εχθρικής Επίθεσης», τροποποίησε την Εντολή 4/2024 για παροχή πολεοδομικών κινήτρων για τη δημιουργία καταφυγίων. Συγκεκριμένα, με εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών, η οποία απεστάλη σε όλες τις Πολεοδομικές Αρχές, παρέχεται επιπρόσθετο πολεοδομικό κίνητρο για τη δημιουργία καταφυγίων σε νέες αναπτύξεις με αύξηση του συντελεστή δόμησης κατά 5% (με μέγιστο τα 50 τ.μ.) ανεξάρτητα αν προκύπτει υπέρβαση της τυχόν καθορισμένης οροφής συντελεστή δόμησης στο ισχύον Σχέδιο Ανάπτυξης. Το εν λόγω κίνητρο μπορεί να εφαρμοστεί σε νέες και υφιστάμενες οικιστικές, εμπορικές, γραφειακές και μεικτές αναπτύξεις.

(δ) Στο σημείο Γ3 του Υπομνήματός σας αναφέρετε ότι η δυνατότητα άμεσης χρήσης των καταφυγίων δεν διασφαλίζεται. Όπως έχει επεξηγηθεί ανωτέρω, το περιστατικό της 01.03.2026 ανέδειξε ότι η προηγούμενη πρακτική χρήσης ιδιωτικών καταφυγίων μικρής χωρητικότητας, δεν εξυπηρετεί τις σημερινές ανάγκες και δεν είναι πρακτικά εφαρμόσιμη. Ανάμεσα στα προβλήματα που αναδείχθηκαν ήταν η άρνηση των ιδιοκτητών να δώσουν πρόσβαση στα ήδη εγγεγραμμένα καταφύγια ή η επιθυμία τους να τα μετατρέψουν από δημόσια σε ιδιωτικά/κοινά ή το γεγονός ότι

κάποιοι χώροι που ήταν καταχωρημένοι στον σχετικό κατάλογο της Πολιτικής Άμυνας δεν ήταν πλέον κατάλληλοι ή δεν υφίστανται πλέον οι οικοδομές. Ως εκ τούτου, με τη νέα προσέγγιση στην εξεύρεση καταφυγίων κρίνεται ότι το πρόβλημα αυτό θα αντιμετωπιστεί σε σημαντικό βαθμό, αφού οι δημόσιοι χώροι που εντοπίστηκαν είτε λειτουργούν σε 24ώρη βάση είτε έχουν σε επιφυλακή άτομο σε κοντινό σημείο, για να διασφαλίσει την πρόσβαση, ενώ δεν προβλέπεται η αλλαγή χρήσης τους. Σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο της ετοιμασίας των πρωτοκόλλων, θα περιληφθούν αναφορές στα θέματα επικοινωνίας με τα σημεία επαφής που θα μεριμνούν για την διασφάλιση της πρόσβασης, εκεί και όπου θα απαιτηθεί.

(ε) Αναφορικά με τις ευάλωτες ομάδες (σημείο Γ4 του Υπομνήματος), σημειώνεται ότι με την εφαρμογή του Public Warning System (PWS) τον προσηχή Ιούνιο όλοι οι πολίτες θα έχουν ταυτόχρονη ενημέρωση για την ανάγκη χρήσης καταφυγίου μέσω του κινητού τους τηλεφώνου. Μέχρι την πλήρη λειτουργία του PWS, και για σκοπούς έγκαιρης ενημέρωσης όλων των πολιτών, η εφαρμογή SafeCY έχει αναβαθμιστεί, ώστε σε ενδεχόμενο περιστατικό ασφάλειας να αποστέλλεται ειδοποίηση συνοδευόμενη από έντονο ήχο, προς όλους τους πολίτες που την έχουν εγκατεστημένη στο κινητό τους τηλέφωνο. Η ενημέρωση θα αποστέλλεται στοχευμένα στα κινητά τηλέφωνα που διαθέτουν την εφαρμογή σε προκαθορισμένη ακτίνα περιμετρικά του περιστατικού, ενώ στους πολίτες εκτός της ακτίνας θα αποστέλλεται ειδοποίηση ώθησης (push notification) για σκοπούς ενημέρωσης. Σε ό,τι αφορά την πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων στα καταφύγια, αυτό ήδη είναι εφικτό αφού στους όρους αδειοδότησης των αναπτύξεων περιλαμβάνονται πρόνοιες για ράμπες αναπήρων, κτλ. Πέραν αυτού, στην επικαιροποίηση των πρωτοκόλλων ενεργειών θα καταγραφούν με σαφήνεια οι τυχόν ενέργειες που θα απαιτηθούν από μέλη της Πολιτικής Άμυνας σε περίπτωση που ενημερωθεί για περιπτώσεις πολιτών που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες και θα χρειάζονται περαιτέρω υποστήριξη για μετάβαση στους χώρους καταφυγίων. Διευκρινίζεται ότι η παραμονή των πολιτών στα καταφύγια είναι ολιγόωρη και, ως εκ τούτου, δεν απαιτείται επιπρόσθετη ρύθμιση για την παραμονή των ευάλωτων ομάδων στα καταφύγια.

(στ) Σε σχέση με το θέμα της έλλειψης σαφών κριτηρίων καταλληλότητας των καταφυγίων, σημειώνεται ότι, στη βάση της προηγούμενης πρακτικής επιλογής καταφυγίων, τα κριτήρια ήταν πολύ γενικά, ένεκα και της ιδιομορφίας των ιδιωτικών κατοικιών και της παράλληλης χρήσης από τους ιδιοκτήτες τους. Για βελτίωση του πιο πάνω, έχουν καταρτιστεί ειδικά κριτήρια, τα οποία επισυνάπτονται (Παράρτημα 3), καθώς επίσης και ειδικός κατάλογος ελέγχου (checklist), ο οποίος χρησιμοποιείται ομοιόμορφα από όλα τα μέλη της Υπηρεσίας που ενεργούν προς εξεύρεση νέων χώρων. Τα εν λόγω υποστατικά, αφότου ελεγχθούν και κριθούν κατάλληλα, θα προστεθούν στην εφαρμογή SafeCY, η οποία αποτελεί τον πιο άμεσο τρόπο εξεύρεσης των πλησιέστερων καταφυγίων.

(ζ) Η χρήση της συγκεκριμένης εφαρμογής ανέδειξε το πρόβλημα της σωστής γεωγραφικής θέσης των καταφυγίων για αυτό από τις αρχές τρέχοντος Μαρτίου, 90 συνεργεία από τα διάφορα Τμήματα/Υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών προέβησαν σε επιτόπιους ελέγχους σε όλα τα καταφύγια που εμφανίζονται στην εφαρμογή, ώστε να καταγραφεί η σωστή γεωγραφική τους θέση (μέσω συντεταγμένων), η καταλληλότητά τους, η χωρητικότητά τους, εάν εξακολουθούν να υφίστανται ως οικοδομές, εάν οι ιδιοκτήτες είναι πρόθυμοι να συνεχίσουν τη διάθεσή τους, εάν υπάρχει σήμανση με πλήρη και ορθά στοιχεία, κ.ά.. Σε αυτό το πλαίσιο, γίνεται επικαιροποίηση της βάσης δεδομένων της εφαρμογής και αφαιρούνται τα καταφύγια που έχουν κριθεί ως ακατάλληλα ή δεν υφίστανται πλέον ή αποχαρακτηρίζονται από δημόσια και παραμένουν ιδιωτικά. Όταν

ολοκληρωθεί η επικαιροποίηση της βάσης δεδομένων θα ενεργοποιηθεί και η διαδικασία πλοήγησης στην εφαρμογή. Σε κάθε περίπτωση, αξιολογώντας την εφαρμογή SafeCY, διαπιστώνεται ότι αποτελεί ένα εύχρηστο και φιλικό προς τον χρήστη εργαλείο.

Σε σχέση με τη χρήση κάποιων καταφυγίων στην εφαρμογή από άλλες υπηρεσίες είμαστε σε επικοινωνία με τους αρμόδιους, ώστε εκεί και όπου τις κρίνουν απαραίτητες για τις δικές τους αρμοδιότητες να αφαιρεθούν, ώστε να αποφεύγονται παρόμοια ζητήματα στο μέλλον.

(η) Στο σημείο Γ8 του Υπομνήματος αναφέρετε ότι δόθηκαν αντιφατικές οδηγίες προς τους πολίτες. Οι εν λόγω οδηγίες δεν ήταν αντιφατικές, καθώς στην ανακοίνωση ημερομηνίας 03.03.2026 οι πολίτες προτρίπονταν να μεταβούν στα καταφύγια σε περίπτωση που ηχήσουν οι σειρήνες, δηλαδή σε περιπτώσεις σοβαρού ή/και γενικευμένου κινδύνου. Αντίθετα, στην ανακοίνωση ημερομηνίας 04.03.2026 οι πολίτες κλήθηκαν να λάβουν προληπτικά μέτρα αυτοπροστασίας σε περίπτωση λήψης μηνύματος στο κινητό τους τηλέφωνο, δηλαδή σε περιπτώσεις χαμηλού και όχι άμεσου κινδύνου. Συναφώς, για σκοπούς καλύτερης ενημέρωσης και εξοικείωσης των πολιτών, στο επόμενο διάστημα και ανά εξαμηνία θα αποστέλλεται μαζί με τους λογαριασμούς κοινής ωφελείας σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή ενημερωτικό υλικό για τα μέτρα που μπορούν να λάβουν οι πολίτες σε περίπτωση κρίσης ή φυσικών καταστροφών.

2. Πέραν των πιο πάνω επιμέρους σημείων, θέλω να τονίσω ότι το Υπουργείο Εσωτερικών αναγνωρίζει τα διαχρονικά προβλήματα σε σχέση με τα καταφύγια, καθώς και τα οποία προβλήματα αναδείχθηκαν από τα γεγονότα της 01.03.2026. Για αυτόν τον λόγο, αλλά και για σκοπούς συνολικής αναβάθμισης του συστήματος πολιτικής προστασίας στην Κύπρο, από το 2023 είναι σε εξέλιξη η προσπάθεια αναδιοργάνωσης και εκσυγχρονισμού της Πολιτικής Άμυνας, με τη συνδρομή του γαλλικού οργανισμού Expertise France. Σκοπός της προσπάθειάς μας σε συνδυασμό με τη θέσπιση του Εθνικού Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας, είναι η δημιουργία ενός ανθεκτικού πλαισίου προστασίας των πολιτών σε περίπτωση κρίσης και η μέγιστη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων (υλικών και ανθρώπινων) για την αποτελεσματικότερη διαχείριση φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών.

Δρ Ελίκκος Ηλία
Γενικός Διευθυντής

Κοιν: - Έφορο Εσωτερικού Ελέγχου
- Συντονίστρια Πολιτικής Άμυνας

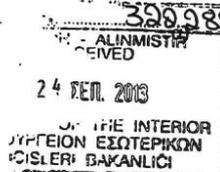
**Απόσπασμα από τα Πρακτικά της Συνεδρίας του Υπουργικού
Συμβουλίου Ημερομηνίας 10/7/2013**

**Τροποποίηση Προγράμματος Δημιουργίας και Συντήρησης
Καταφυγίων Πολιτικής Άμυνας.**

Αρ. Απόφασης
75.441

(Αρ. Πρότασης 786/2013).

46. Αναφορικά με τις Αποφάσεις με αρ. 51.648, 65.041 και 69.934 με ημερ. 26.4.2000, 14.2.2007 και 4.2.2010, αντίστοιχα, το Συμβούλιο αποφάσισε να εγκρίνει:

Την αναστολή του Προγράμματος Δημιουργίας Καταφυγίων και τη μετακίνηση των τεσσάρων Πολιτικών Μηχανικών και τριών Τεχνικών στις Επαρχιακές Διοικήσεις – Διοίκηση Υπουργείου Εσωτερικών, για κάλυψη των αναγκών επίστευσης της αδειοδότησης των αναπτύξεων, μέχρι το τέλος του 2014, δηλαδή για 18 μήνες.

- β) Τη συνέχιση της υλοποίησης του μέρους του Προγράμματος που αφορά στη συντήρηση των καταφυγίων από μέλη της Πολιτικής Άμυνας και την κατανομή-ανακατανομή πληθυσμού σε αυτά, καθώς και την ενημέρωση του πληθυσμού που εξυπηρετείται για να γνωρίζουν σε πιο καταφύγιο μπορούν να φιλοξενηθούν.

Γενικό Διευθυντή,
Υπουργείο Εσωτερικών,

Η πιο πάνω Απόφαση διαβιβάζεται για ενημέρωση και για τις απαραίτητες ενέργειες.

Θεοδόσης Α. Τσιόλας
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ.

10.9.2013

Κοιν.: Γ.Δ., Υπουργείο Οικονομικών.

**Απόσπασμα από τα Πρακτικά της Συνεδρίας του Υπουργικού
Συμβουλίου Ημερομηνίας 28/1/2015**

**Τροποποίηση Προγράμματος Δημιουργίας και Συντήρησης
Καταφυγίων Πολιτικής Άμυνας.**

Αρ. Απόφασης
78.249

(Αρ. Πρότασης 84/2015).

9. Αναφορικά με τις Αποφάσεις με αρ. 51.648 και 75.441 με ημερ. 26.4.2000 και 10.7.2013, αντίστοιχα, το Συμβούλιο αποφάσισε να εγκρίνει:

- α) Τη συνέχιση του Προγράμματος Δημιουργίας και Συντήρησης Καταφυγίων Πολιτικής Άμυνας, ως Πρόγραμμα Εντοπισμού και Δημιουργίας Καταφυγίων και Χώρων Προστασίας, με την αξιοποίηση ενός εκ των Πολιτικών Μηχανικών, που διατέθηκαν αρχικά για το σκοπό αυτό και την παράλληλη αξιοποίηση των υπολοίπων τριών Πολιτικών Μηχανικών και τριών Τεχνικών, για τις ανάγκες του Υπουργείου Εσωτερικών, όπως αναφέρεται στην Πρόταση.
- β) Τη συνέχιση του μέρους του αρχικού προγράμματος, που αφορά στη συντήρηση των υφιστάμενων καταφυγίων, από τα μέλη της Δύναμης της Πολιτικής Άμυνας, σε συνάρτηση με το αντίστοιχο νέο πρόγραμμα. Η συντήρηση των νέων χώρων, θα βαρύνει τους ιδιοκτήτες αυτών, καθότι θα παραμένουν στην απόλυτη κυριότητά τους.

Κατευθυντήριες Γραμμές Για Τον Χαρακτηρισμό Υπόγειου Χώρου Που Δύναται Να Χαρακτηρισθεί Ως Χώρος Προσωρινής Παραμονής Για Προστασίας Αμάχου Πληθυσμού

Πιο κάτω φαίνονται απλές κατευθυντήριες γραμμές, ακόμη και για μη εξειδικευμένο προσωπικό, για τον εντοπισμό υπόγειου χώρου που δύναται να χρησιμοποιηθεί ως Χώρος Προσωρινής παραμονής για Προστασίας Αμάχου Πληθυσμού.

1. Θέση και διάταξη χώρου

Ο χώρος πρέπει:

- να είναι υπόγειος ή ημιυπόγειος
- να βρίσκεται στο πλέον ανθεκτικό, από δομικής άποψης, τμήμα του κτιρίου (υπάρχει κτίριο από πάνω)
- να περιβάλλεται, τουλάχιστον στις τρεις πλευρές, από έδαφος ή φέροντα στοιχεία (οπλισμένο σκυρόδεμα)
- να είναι απομονωμένος από επικίνδυνες χρήσεις (λεβητοστάσια, αποθήκες καυσίμων, εύφλεκτα υλικά κ.λπ.)
- να βρίσκεται μακριά από κρίσιμες υποδομές, όπως στρατόπεδα, νοσοκομεία κ.λπ.
- να μην διαθέτει μεγάλο αριθμό ανοιγμάτων (φεγγίτες, υαλοστάσια ή παράθυρα).

2. Είσοδοι και έξοδοι διαφυγής

Απαιτείται τουλάχιστον μία (1) κύρια είσοδος, η οποία, σε περίπτωση που δεν υπάρχει ξεχωριστή έξοδος διαφυγής, δύναται να λειτουργεί και ως έξοδος. Η είσοδος πρέπει να είναι άμεσα προσβάσιμη και λειτουργική.

3. Εξαερισμός

Ο χώρος πρέπει να διαθέτει φυσικό ή/και μηχανικό σύστημα εξαερισμού.

4. Υποδομές και βασικές εξυπηρετήσεις

Ο χώρος πρέπει να διαθέτει:

- παροχή νερού
- βασικό φωτισμό (κατά προτίμηση και εφεδρικό)
- χώρο υγιεινής

5. Λειτουργική ετοιμότητα

Ο χώρος πρέπει να είναι:

- άμεσα προσβάσιμος
- απαλλαγμένος από εμπόδια.

6. Έτος κατασκευής οικοδομής

Τα κτίρια θα πρέπει να έχουν ανεγερθεί μετά το 2012.

**ΕΝΤΥΠΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟ ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΧΩΡΟΥ
ΠΟΥ ΔΥΝΑΤΑΙ ΝΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΕΙ ΩΣ ΧΩΡΟΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ
ΓΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΜΑΧΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΤΙΡΙΟΥ

Διεύθυνση: _____

Ιδιοκτήτης: _____

Έτος κατασκευής: _____

Ημερομηνία ελέγχου: _____

Ελεγκτής: _____

A/A	Κριτήριο	ΝΑΙ	ΟΧΙ
1. ΘΕΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΗ ΧΩΡΟΥ			
1	Υπόγειος ή ημιυπόγειος χώρος	☐	☐
2	Βρίσκεται στο πλέον ανθεκτικό τμήμα του κτιρίου(κτίριο από πάνω)	☐	☐
3	Περιβάλλεται (τουλάχιστον στις τρεις πλευρές) από έδαφος ή σκυρόδεμα	☐	☐
4	Απομονωμένος από επικίνδυνες χρήσεις (λεβητοστάσια, αποθήκες καυσίμων, εύφλεκτα υλικά κτλ)	☐	☐
5	Μακριά από κρίσιμες υποδομές (κοντά σε στρατόπεδο, νοσοκομείο κτλ)	☐	☐
6	Διαθέτει μεγάλο αριθμό ανοιγμάτων	☐	☐
2. ΔΟΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ			
7	Κατασκευή από σπλισμένο σκυρόδεμα	☐	☐
8	Δεν παρουσιάζονται εμφανείς φθορές ή ρωγμές	☐	☐
3. ΠΡΟΣΒΑΣΗ – ΕΙΣΟΔΟΙ			
9	Υπάρχει τουλάχιστον μία κύρια είσοδος/ έξοδος	☐	☐
4. ΕΞΑΕΡΙΣΜΟΣ			
10	Υπάρχει φυσικός ή/και μηχανικός εξαερισμός	☐	☐
11	Εξασφαλίζεται επαρκής ανανέωση αέρα	☐	☐
5. ΥΠΟΔΟΜΕΣ			
12	Υπάρχει παροχή νερού	☐	☐

A/A	Κριτήριο	ΝΑΙ	ΟΧΙ
13	Υπάρχει βασικός φωτισμός (φυσικός ή μη)	☐	☐
14	Υπάρχουν χώροι υγιεινής	☐	☐
6. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ			
15	Ο χώρος είναι άμεσα προσβάσιμος και απαλλαγμένος από εμπόδια	☐	☐

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΥΠΟΓΡΑΦΗ

Ημερ.: